

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendivm Concertationis, Hvivs Secvli Sapientivm Ac
Theologorum, super erroribus moderni temporis**

Bundere, Jan van den

Venetijs, 1548

Reverendo Patri. D. Gerardo Abbatii D. Petri Blandiniensis, Flandriæ
primati, Comitiq[ue] de Hernes F. Ioannes à Gandano S.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36077

2

REVERENDO PATRI D.GERARDO ABBATI
D. Petri Blandiniensis, Flandriæ primati, Comitiq;
de Hernes F. Ioannes à Gandano. S.

QUDAM

ON semel, neque modica animum meum
perculit admiratio, abba digniss. ob tantam
mortali um unitatem, levitate incostantiāq;
quos ad tenuem aure Lutheranæ impulsusq;
a paternis institutis, à S. matris ecclesiæ ca-
tholicæ ritibus, atq; dogmatibus (ne dicam si
de) quæ à teneris ungubus, & cum ipso pro-
pemodum materno lacte hauferunt, tam facile deflecli uidemus.
Quid, queso, coloris habet Lutherus? quid prætextus quo sic huma-
nos animos dementat? Et prisci quidē heretici, quamuis argumen-
tis ubique inferiores: specie tamen quadam sanctitatis, ac pietatis,
fidei sibi conciliarunt. Iste uero nihil sanctimonie pre se ferens, non
tā nouarum institutor, quā ueterum heresum instaurator: ubique
sibi inuenit applausores, & seclatores. At humani cordis cōditio per
specta, admirationem aliquatenus minuit, dum sensum & cogita-
tionem humani cordis sentiamus prona esse ad malum ab adolescē-
tia sua. Quonobrem plures mali, quam boni seclatores comperimus,
Mendacium plures habere defensores, quam ueritate conspicimus.
Euam quoque plus serpētis, quam domini uerbis credulam legimus.
Huius præmonitos nos esse uoluit Paulus, dum ait Timotheo. Erit
tempus cum sanam doctrinam nō sustinebunt: sed ad sua desideria
coacerubunt sibi magistros prurientes auribus. Et à ueritate qui-
dem auditum auertent: ad fabulas autem conuertētur. Tu uero ui-
gila. Petrus quoque & hoc silentio præterire noluit. Ait n. Chariss.
frater noster Paulus secundum datam sibi sapiētiām scripsit uobis,
sicut & in omnibus epistolis loquens: in quibus sunt quædam diffi-
cilia intellectu, quæ indocti & instabiles deprauant, sicut & cete-
ras scripturas ad suam ipsorum perditionem. Enim uero usus est ille
uersipellis Lutherus, ea lenocinandi calliditate, qua Mahometus
suos pellexit ac fascinavit, carnis libertatem, corporisq; delicias se-

E P I S T O L A.

Flandas nimia indulgentia concedens. Nam eis quos uotorum pœnitent liberam facit potestate resiliendi. Sardanapalicos homines, eosq; qui sunt de Epicuri grege demulcet, quod hos omnibus iejuniorum & abstinenti.e legibus eximit, quorumlibet esum, quouis tempore sine delectu indulgens. Veneri seruientibus matrimonia cælibatus æquat (ne dicam anteponit) Ecclesiasticorum æmulis, ut eorum auctoritatem non eleuet modo: uerum etiam in totum conuellat, prælatos uti fortasse nonnunquam ueris: ita sepius falsis traducit criminibus. Sunt præterea euulgati quidam blando ueneno simplicium animos perimentes libelli, inter quos præcipui sunt Ioannis Oecolampadij, & Martini Bucheri, articulos Germanorum defensantium: quibus sub libertatis Christian.e uelamine, bona opera, quasi super uacanea atque inutilia prædicantur: homines ad operandum in uinea domini segnes redduntur: cæremoni.e Ecclesi.e ridentur: uindex Dei iustitia oblitteratur, eiusq; timor depellitur, sola uero diuina misericordi.e fiducia fuko quodam euangelico commendatur. His, quosdam hallucinatos dolui: quos, ut hoc manuali opusculo, uelut Ruth post terga metentium spicis collectis, seu ex alieno manipulo quandoque euulsi, auocarem, charitas impulit: Prædicatorij instituti professio permouit: Zelus pro ueritate coegit, ratioq; persuasit.

In hoc quoque libello tale temperamentum seruandum putauim, ut sine dente liuido, sine suco Rhetorico, dialogo inducerem Rhetorem, simpliciter dogma aliquod Oecolampadij, Bucheri, seu alicuius cæterorum eiusdem farin.e referentem: Theogum uero è regione ueritatem catholicam defensantem: idq; ex sacre scriptura fonte, aut inconuulsa Conciliorum, orthodoxorumue patrum auctoritate, commostrantemq; cum quibus priscorum hereticorum erroribus ipsum Lutheri dogma coincidat. Hoc quoq; Enchiridion Presul præstantissime, tuo nomini placuit dicare, cui per otium plura, magnaq; huius disputationis uolumina, lege re non uacat: quiq; ex his paucis, maiora elicere nouit. Quod si haec nostra exigua tibi nō displiceant: futurum spe ro, quia placebunt pluribus. Vale.

